

Segesdi Közös Önkormányzati Hivatal
Jegyzőjétől
7562 Segesd, Szabadság tér 1.
Tel.: 82/733-402
E-mail: segesd@latsat.hu

Előterjesztés

a képviselő-testület 2020. február 12.-i ülésére

Tárgy: A jegyző beszámolója az adóztatásról.

Tisztelt Képviselő-testület!

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 138. § (3) bekezdés g) pontja alapján a képviselő-testület a jegyző beszámoltatása útján ellenőrzi az adóztatást, a h) pont alapján tájékoztatja a lakosságot a helyi adókból származó bevételek összegéről.

Az önkormányzati adóhatósági munka elsődleges szabályozását az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (a továbbiakban: Art.), az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény, az adóhatóság által fogatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény, valamint az adóigazgatási eljárás részletszabályairól szóló 465/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet határozza meg.

Az egyes adónemekre vonatkozó részletes szabályokat az ún. egyedi jogszabályok

- a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.)
- a gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény (a továbbiakban: Gjt.)
- a környezetterhelési díjról szóló 2003. évi LXXXIX. törvény (a továbbiakban: Ktd.),

és a kapcsolódó végrehajtási rendeletek, az adók módjára történő behajtandó köztartozások esetében ezeket szabályozó alapjogszabályok tartalmazzák.

A Htv. alapján a helyi adózás struktúrája három fő rendszerelemre épül, nevezetesen: vagyoni típusú adók, a kommunális adók és a helyi iparüzési adó. Az önkormányzat képviselő-testülete a helyi adók fajtáit és mértékét nem eredeti jogalkotói hatáskörben, hanem felhatalmazás alapján megalkotott önkormányzati rendeletben állapítja meg, így a helyi adóztatás kereteit és feltételeit biztosítja az önkormányzati rendelet. A helyi jogalkotás során nem léphet túl a törvényi kereteken, az önkormányzat csak a Htv.-ben meghatározott esetekben és mértékig jogosult önálló szabályokat alkotni. Ez alapján megállapítható, hogy nem kapott felhatalmazást a Htv.-től eltérő vagy részletes szabályok megalkotására az adó tárgya, alanya, az adó alapja és az adókötelezettség keletkezése és megszűnése vonatkozásában. Az uniós szabályozással összhangban a Htv. 2003. évtől jelentősen korlátozza az önkormányzatok kedvezmény-, mentesség-nyújtási lehetőségét. Különösen érinti ez a vállalkozások részére biztosítható, illetve korlátozottan nyújtható kedvezményi, mentességi szabályokat.

Az önkormányzati adóhatóság látja el az önkormányzat működéséhez szükséges források jelentős részének beszedését, egyben más, az állam által ide delegált hatósági feladatokat is végez (gépjárművek adóztatása, adók módjára behajtandó köztartozások beszedése stb.).

Ötvöskónyi Község Önkormányzata feladatellátását a saját bevételek (ennek legjelentősebb része a helyi adókból befolyó bevételek), az állami támogatások, valamint az átengedett központi adók biztosítják.

Ötvöskónyi Község Önkormányzatának 2019. évi költségvetésében szereplő előirányzatoknak megfelelően, a közhatalmi bevételek 29,9 %-át a vagyoni típusú adók (magánszemélyek kommunális adója), 63,2 %-át a termékek és szolgáltatások adói (iparüzési adó, gépjárműadó) biztosítják.

A 2019. évre tervezett adóbevételek előirányzata 13.400 ezer Ft. Ebből a helyben maradó gépjárműadó bevétel összege 1.200 ezer Ft, melynek elsődleges oka, hogy a gépjárműadó bevételének 60 %-a már a központi költségvetést növeli és csak a befolyó bevétel 40 %-a marad önkormányzati adóbevétel. A helyi adóból származó bevétel az önkormányzat saját bevétele, állami elvonás 2019-ben nem történt.

A települési önkormányzat pénzforgalmi számlájára vagy annak valamely alszámlájára érkezett szabálysértési pénz- és helyszíni bírságból származó bevétel 100 %-a, valamint a közlekedési szabályszegések után kiszabott közigazgatási bírságból származó bevétel 40 %-a – függetlenül attól, hogy a bírságot mely szerv szabta ki jogerősen – a települési önkormányzatot illeti meg.

Az adócsoport létszáma 2 fő, mindketten a közös hivatal székhelyén látnak el ügyintézői feladatokat. Ügyfélfogadás hetente 3 alkalommal van, az ügyfélforgalom 2019. évben is jelentős volt.

Az önkormányzati adónyilvántartás vezetésére 1989-ben bevezetett DOS alapú ONKADO programot 2014. tavaszán WINDOWS alapokra helyezték. Egyéb korszerűsítés és fejlesztés csak annyi történt, ami a napi működtetéshez elengedhetetlen. 2017-ben az önkormányzat csatlakozott az ASP adózási szakrendszerhez, mely rendszer működtetése nem kis kihívás elé állította a dolgozókat.

Helyi iparüzési adó

Az önkormányzat 2008. január 2. napjától vezette be a helyi iparüzési adót. Ötvöskónyi község illetékességi területén az iparüzési adó mértéke 2 %, adómentességet az önkormányzati rendelet nem határoz meg.

A nyilvántartás alapján 2019. évben 65 az iparüzési adóalanyok száma. Május-június hónapban feldolgozásra került 2019. évben 53 db helyi iparüzési adóbevallás, ebből 4 db záróbevallás volt. Az adóbevallások feldolgozása a határidő betartásával valósult meg. A bevallás benyújtását 3 adóalany mulasztotta el, de felszólításukat követően a bevallások benyújtásra kerültek.

- Összes elszámolt bevétel	12.143.565 Ft
- Összes hátralék	5.416.628 Ft (ebből nem esedékes: 2.894.359 Ft)
- Összes túlfizetés	156.640 Ft

Az összes hátralékból nincs behajthatatlan tartozás.

A 2013. évben bevezetett útdíj hatására a vállalkozók terheinek csökkentése érdekében a vállalkozó az adóvére fizetendő adóból, legfeljebb annak összegéig terjedően levonhatja a ráfordításként, költségként az adóévben elszámolt a megtett úttal arányos útdíj 7,5 %-át.

Ezen jogosultságával a 2019. évre benyújtott bevallások során egyetlen vállalkozás sem élt.

A nyilvántartott túlfizetés összege 2019. december 31. napjával 156.640 Ft, mely túlfizetéseket az adózók a későbbi előírásokra hagyják elszámolni, de számlák közötti átvezetését, illetve a túlfizetés visszautalását is kérelmezhetik.

Az adónemet sajátos fizetési mód jellemzi, az adózók az adóévben egyrészt a megelőző év adatai alapján előleget fizetnek (március 15. és szeptember 15.), másrészt elszámolnak a befizetette előlegekkel szemben (május 31.), valamint december 20-ig feltöltési kötelezettséget teljesítenek, ekkor az éves várható adó összegére kiegészítik a már megfizetett előlegeket.

A feltöltés összege 2019. év december hónapjában 5.457.685 Ft volt.

Gépjárműadó

Az adó alanya az a személy, aki a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény alapján vezetett járműnyilvántartásban (a továbbiakban: hatósági nyilvántartás) az év első napján üzemben tartóként, ennek hiányában tulajdonosként szerepel. Amennyiben a hatósági nyilvántartás szerint egy gépjárműnek több tulajdonosa vagy több üzemben tartója van, akkor közülük az adó alanya az, akinek a nevére a forgalmi engedélyt kiállították.

Év közben újonnan vagy újra forgalomba helyezett gépjármű utáni adó alanya az, aki/amely a forgalomba helyezés hónapjának utolsó napján a hatósági nyilvántartásban tulajdonosként szerepel. A gépjárműadóban érintett járművek központilag egységes szabályok alapján kerülnek adóztatásra. Az önkormányzati adóhatóságok 2004. január 1. nap óta a közúti nyilvántartás adatai (okmányiroda) szerinti állapotják meg az adatokat. Az adóztatás a Belügyminisztérium Nyilvántartások Vezetéséért Felelős Helyettes Államtitkárság által, az önkormányzati adóhatóságok részére történő adatszolgáltatás alapján történik. Adatot szolgáltatnak minden hónap 20. napjáig az előző hónap utolsó napja szerinti állapotnak megfelelő, az előző adatszolgáltatási időszakhoz képest bekövetkezett adókötelezettséget érintő változásokról, pl. gépjárművek évközi forgalomba helyezéséről, forgalomból való kivonásról, teljesítményadatának illetve környezetvédelmi osztályba sorolásának módosulásáról.

Az adó alapja személygépkocsi és motorkerékpár esetén a hatósági nyilvántartásban feltüntetett teljesítményük, kilowattban kifejezve. Az adó mértékét a teljesítmény és a gépjármű gyártási évétől eltelt idő határozza meg. Az autóbuszok, nyerges vontatók, lakókocsik, lakó pótkocsik vonatkozásában megmaradt az önsúly szerinti adóztatás, terhegépjárműveknél az adó alapja az önsúly növelve a terhelhetőség (raksúly) 50 %-ával. A személygépkocsik és a motorkerékpárok után:

Gyártási év	Ft/kW
azt követő 3 naptári évben	345
4-7. naptári évben	300
8-11. naptári évben	230
12-15. naptári évben	185
16. évtől	140

Az adó alapja nyergesvontató esetében a nyergesvontató saját tömegének kétszerese, növelve a nyergesvontatóval vontatható, átmenőfékes vontatmány (félpótkocsi) megengedett legnagyobb össztömege és a nyergesvontató saját tömege pozitív különbözetének felével.

2019. évben az adómentesség a súlyos mozgáskorlátozott vagy egyéb fogyatékossgal élő adóalany, valamint a súlyos mozgáskorlátozott vagy egyéb fogyatékossgal élő személyt rendszeresen szállító, vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozó – akár tulajdonos, akár üzembentartói minőségre tekintettel – adóalany által üzemeltetett személygépkocsi után 13.000 Ft/év adóteherig jár, míg az afeletti adóösszeget meg kell fizetni. Az adómentességet írásban kell kérni az önkormányzati adóhatóságnál.

A gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény 5. § f) pontja alapján gépjárműadó-mentesség 2019. évben 5 db gépjármű esetében állt fenn, amely 50.525 Ft adófizetési kötelezettség mentességet jelent az adózóknak.

Adókedvezmény a nyerges vontatóra, a tehergépjárművekre és az autóbuszokra vehető igénybe. Egyéb személyszállító gépjárművekre adókedvezmény nincs. 20 %-os kedvezmény illeti meg azon autóbust, tehergépjárművet – nyerges vontató kivételével, amely után 30 %-os kedvezmény jár – amely „5”, „6”, „7”, „8” környezetvédelmi osztály-jelzéssel ellátott. 30 %-os kedvezmény illeti meg azon autóbust, tehergépjárművet – a nyerges vontató kivételével, amely után 50 %-os kedvezmény

jár – amely legalább „9”, „10”, „11”, „12” környezetvédelmi osztály-jelzéssel ellátott. A 2019. évi adatok alapján az adókedvezmény 11 db tehergépjárműre 84.732 Ft volt.

A 2019. évre vonatkozóan (2019.12.31.) 314 db gépjárműre, 229 adóalany (2019.12.31.) terhére került gépjárműadó előírásra. Az év közbeni mozgások és változások a forgalomba helyezésekből és forgalomból kivonásokból következnek.

- Összes elszámolt bevétel	3.088.910 Ft
o 60 %	1.853.346 Ft
o 40 %	1.235.564 Ft (2013. január 1-től a mindenkor i gépjárműadó bevétel 40 %-a illeti a települési önkormányzatot)
- Összes hátralék	2.153.868 Ft
- Összes túlfizetés	70.133 Ft

Az összes hátralékból behajthatatlan tartozás nincs.

Az adózók által a túlfizetés összege visszaigényelhető, későbbi előírásokra elszámolható, illetve az adószámlák közötti átvezetésre kérhető.

Magánszemélyek kommunális adója

Ötvöskónyi Község Önkormányzatának képviselő-testülete 2015. január 1. napjától biztosított mentességet a magánszemély tulajdonában lévő, életvitelszerű tartózkodásra szolgáló lakásokra tekintettel. A rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy 2015. évben 207 fő kért mentességet a 277 lakás és telek vonatkozásában.

A képviselő-testület döntésének megfelelően a magánszemélyek kommunális adója alóli mentesség 2015. december 31. napjával megszűnt. 2016. január 1. napjától az adó évi mértéke adótárgyanként lakás után 5.000 Ft, telek után 15.000 Ft, zártkert esetében pedig 7.500 Ft.

A zártkert tulajdonosok száma 2019. december 31. napjával 359 fő, ők tehát 7.500 Ft kommunális adót fizetnek évente. A magánszemélyek kommunális adója esetében 606 adóalanyról beszélhetünk.

- Összes elszámolt bevétel	3.933.457 Ft
- Fennálló tartozás	3.016.379 Ft
- Összes túlfizetés	17.275 Ft

A fennálló tartozásokat figyelembe véve, behajthatatlan tartozásról nem beszélhetünk.

Késedelmi pótlék

Fizetés késedelem esetén pótlékot kell fizetni. Késedelmes befizetés miatt 590 adózónak lett felszámítva 817 ezer Ft értékben, melyről az adózók az egyenlegértesítőben tájékoztatva lettek.

- Összes elszámolt bevétel	42.050 Ft
- Fennálló tartozás	816.473 Ft
- Túlfizetés összege	16.214 Ft

Az összes hátralékból 17.828 Ft a behajthatatlan tartozás összege, amely a megszűnt Pánczél Euro-Trans Kft. tartozása.

A különböző adónemek tőketartozásaira napi kamat kerül felszámításra, így a késedelmi pótlék kintlévőség napi szinten tovább növekedik.

Talajterhelési díj

Talajterhelési díj fizetésére kötelezett az, aki a műszakilag rendelkezésre álló közcsatornára nem kötött rá. A talajterhelési díj mértéke 1.800 Ft/m³, magánszemélyeket 25 % díjkedvezmény (1.350 Ft/m³) illet meg. A helyi vízgazdálkodási hatósági jogkörbe tartozó szennyvízelhelyezéshez kapcsolódó talajterhelési díjat a kibocsátónak kell megállapítania, bevallania és megfizetnie a tárgyévet követő év március 31. napjáig. A díjfizetési kötelezettségről szóló bevallást első ízben a 2016. január 26. napjától 2016. december 31. napjáig terjedő időszakra kellett benyújtani 2017. március 31-ig.

A talajterhelési díj fizetési kötelezettség 42 adóalanyt érintett 2019-ben, a befizetés 648.713 Ft, a 2019.12.31. napján fennálló tartozás összege pedig 1.425.441 Ft.

Bírság

A bírság számlán kerülnek előírásra a bejelentési, bevallási és feltöltési kötelezettség nem vagy késedelmes teljesítése esetén kiszabott mulasztási bírságok.

- Összes elszámolt bevétel	0 Ft
- Fennálló tartozás	0 Ft

Államigazgatási eljárási illeték

Az önkormányzati adóhatóságnál kezdeményezett eljárásokban az adózók az illetéket az önkormányzat illetékbeszedési számlájára fizetik meg. A beszedett államigazgatási illetékekről nyilvántartást kell vezetni, és minden tárgyévet követő hó 15-ig kell átutalni a Magyar Államkincstár illetékbeszedési számla javára, mely kötelezettségének az önkormányzat eleget tett. 2019. évben nem volt illeték befizetésére kötelezett személy.

Az önkormányzati adóhatóság adószámláinak kezelése

Az adószámlák bankszámla kivonatának megérkezése után megtörtént a befizetések azonosítása az adózókra. A bevételek és kiadások rögzítését követően, elkészülnek a pénzforgalmi naplók.

Intézkedés történik a téves befizetések átfutóba helyezéséről, túlfizetések rendezéséről.

A jogszabályi kötelezettségeknek megfelelően elvégeztük a negyedévenkénti zárási munkafolyamatokat, azt követően megküldésre került az adatszolgáltatás a Magyar Államkincstár részére.

Megtörtént az egyenlegértesítők kiküldése valamennyi adózónak:

- 2019. I. félévről február 28-ig
- 2019. II. félévről augusztus 31-ig
- 2019. április 20-ig hátralékos fizetési felhívás
- 2019. október 12-ig hátralékos fizetési felhívás

Adóügyekkel kapcsolatos főszámon iktatott ügyiratok száma 2019. évben 1.503 db (Segesd, Ötvöskónyi, Beleg), ehhez további 2.719 db alszámon iktatott ügyirat kapcsolódik, szintén a három községben összesen. Az adócsoport munkatársai figyelemmel kísérik a jogszabályváltozásokat és az előírásokat, munkavégzésük során betartják azokat.

Az adóhatósági feladatok (kivetések, határozatok kibocsátása, felszólítások, értesítések, hatósági bizonyítványok, igazolások kiadása, letiltások), adatszolgáltatási kötelezettségek határidőre teljesültek.

Ügyfeleink különböző ügyeik intézéséhez adóigazolást kérhetnek, Ötvöskönyiban 2019. évben 2 esetben került sor nemleges adóigazolás kiadására.

Feladatunk az adó- és értékbizonyítványok kiadása, mely történhet:

- hagyatéki eljáráskor,
- gyámhatóságához,
- bírósági végrehajtáshoz,
- adóvégrehajtáshoz,
- hitelfelvételhez.

Adó- és értékbizonyítvány kiadására 2019. évben 17 esetben került sor, melyet megelőzőtt helyszíni szemle és felmérés. A feladatot megfelelő szakképzettséggel rendelkező adóügyi munkatárs látja el.

Hátralékok csökkentésével kapcsolatos intézkedések

Az évek során az adófizetési morál romlása, a fizetési nehézségek következtében bekövetkezett fizetési készség, és sok-sok egyéb tényező miatt rendkívül megnövekedett a kintlévőségek nagysága. A hátralékállomány az elévülési időszak (öt év) hátralékállományát tartalmazza. A gazdálkodók vagyonát sok esetben meghaladja tartozásaik összege, kötelezettségeik rendezésére nincs pénzügyi fedezetük.

A felszámolás alá kerülő cégek esetében még megfelelő időben történő hitelezői igénybejelentés alapján is csekély az esély a követelések egy részének megtérülésére. Az eljárás több évre is elhúzódhat, az ilyen kintlévőségek majd leírásra kerülnek, azonban az eljárás teljes lezárásáig az önkormányzati adóban nyilván kell tartani.

A végrehajtás eredményességét és annak folyamatát jelentősen befolyásolja az adós személyének felkutatása, a munkahelyi adatok lekérdezése, és a bankszámlaszámok lekérése.

Ezeket túl a behajtás sikerességét jelentősen meghatározza, hogy az adó személy rendelkezik-e rendszeres jövedelemmel. Egyre többen vannak, akiknek nincs nyilvántartott jogviszonya, vagyis munkanélküliek esetleg a feketegazdaságban foglalkoztatottak, akiknél kimutatható jövedelem nem állapítható meg.

A letiltások általában a Somogy Megyei Kormányhivatal Egészségbiztosítási Pénztár Szakigazgatási Szerv adataira épülnek. Sok hátralékkal rendelkező adózó nem dokumentált jövedelmet szerez, vagy minimálbérre van bejelentve, a nyugdíjak összege alacsony, a segélyek nem vonhatók végrehajtás alá.

Az egyéni vállalkozók jelentős száma nem rendelkezik pénzforgalmi számlával, illetve számláikon pénzforgalom nincs.

Az adócsoport a fennálló tartozásokra letiltást kezdeményez. Az elindított letiltásokat folyamatosan vonják az adósoktól, melynek összege havonta általában a munkabér vagy egyéb járandóság 33 %-a.

A gépjárműadóóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény 9. § (4) bekezdése szerint amennyiben az adóalany gépjárműadó tartozása az egy évi adótételt meghaladja, az adóhatóság kezdeményezheti a gépjárművének a forgalomból való kivonását. 2019-ben nem történt ilyen jellegű kezdeményezés.

Az önkormányzati adóhatóság felé részletfizetési, mérséklési, halasztási kérelemmel többen fordulnak – többnyire gazdasági társaságok, vállalkozók. 2019. évben nem került sor ilyen jellegű határozat kibocsátásra.

Ötvöskónyi községet érintően a korábban felszámolás alatt álló Pánczél Euro-Trans Kft. megszűnt. Ebből következőleg a 17.828 Ft összegű késedelmi pótlék tartozása ténylegesen behajthatatlanná vált.

A kintlévőségek állományát csökkentette az, hogy 2019. évben elévülés címén 606.463 Ft kommunális adó tartozást, 186.986 Ft gépjárműadó tartozás, 341.878 Ft késedelmi pótlék tartozás került törlésre. Az elévülés összegének egy részét a már hivatalosan is megszűnt vállalkozások és magánszemélyek behajthatatlan tartozásai teszik ki, melyet behajtani már nem lehet és a hatályos szabályozás szerint az elévülésig nyilván kell tartani az önkormányzati adóhatóságnak.

Adók módjára történő behajtás

A saját adókintlévőségek behajtásán kívül nagyszámú a más szervek által átadott köztartozások behajtása – helyszíni bírság, szabálysértési bírság, közigazgatási bírság, gyermektartásdíj stb. Más szervek által kimutatott, adók módjára történő behajtás 2019. évi összege 42.386 Ft volt, mely más szervnek került leutalásra.

Az adóhatóság célja, a közvetlen kapcsolat kialakítása az adózókkal, az adóbevallások és befizetések határidőben történő benyújtásának és befizetésének elősegítése, ezen felül feladata a honlap aktualizálása, frissítése, az adóbevallások kitöltésének segítése.

Kérem a T. Képviselő-testületet a beszámoló megtárgyalására és elfogadására.

A fentiekre tekintettel az alábbi határozat-tervezetet terjesztem a T. Képviselő-testület elé:

Határozati javaslat:

Ötvöskónyi Község Önkormányzata Képviselő-testületének/2020. (II. 12.) önkormányzati határozata az adóztatásról szóló beszámolóról.

Ötvöskónyi Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az önkormányzati adóztatásról szóló beszámolót az előterjesztés szerint elfogadja.

Határidő: értelem szerint

Felelős: Szabad Józsefné polgármester

Segesd, 2020. február 7.

dr. Varga Katalin
jegyző